

Jul på tanken

- Hov, hov dernede, sagde læreren vredt og så skarpt ned på Ejnar og Thorvald, der skød papirkugler over mod pigerne. Vil I så stoppe!

Og fortsatte. - Har nogen af jer hørt om julefreden? 5 b rystede på hovedet, nogen så ud ad vinduet.

- Gennem hele middelalderen, sagde læreren, og helt til for blot et par hundreder år siden udråbte man julefreden – Guds fred på grund af Jesu fødsel – fra i dag d. 21. december og tre uger frem. I den tid skulle man holde fred. Hvis nogen var voldelig i den periode, var straffen dobbelt – han sendte et bestemt blik ned mod Einar og Thorvald. Og man måtte heller ikke gøre dyr fortræd ved fx at gå på jagt. Selv om ulve hærgede, lod man dem være indtil julefreden var ovre.

Sikke noget pjat, hviskede Ejnar ud gennem mundvigen.

Læreren overhørte ham og fortalte videre, at man endnu den dag i dag udråber julefreden i Åbo i Finland, dog først d. 24. dec., det bliver endda transmitteret på svensk tv2 kl. 10.55, sagde han.

Måtte man så heller ikke lave sjov nytårsaften? Spurgte Carl.

Jo, det måtte man godt, sagde læreren, og man lavede også megen sjov og ballade om julen førhen.

- Blev Jesus-ungen sur, hvis man var ligeglad med det dér julefreds-pjat? Spurgte Thorvald, mens klassen grinede opmuntrende.

- Det kan man vel godt sige, svarede læreren med løftede øjenbryn, man tænkte i hvert fald om julefreden, at den havde med Gud at gøre og med Jesu fødsel. Og der findes mange fortællinger om, hvad der skete med folk, der brød julefreden.

Er det stadig sådan? spurgte en pige, der hed Ellen.

- Nej, sagde læreren, jo måske i Finland. For julefreden findes jo kun, så længe mennesker tænker, at den findes. Og ingen regner rigtig med den længere, med Gudsfreden, og så findes den ikke, vel?

Godt vi ikke levede dengang, sagde Einar. I det samme ringede det ud.

Carl skyndte sig ud af klasseværelset, han ville gerne være sammen med Thorvald og Einar. Men de fór forbi ham, han kunne ligeså godt have været luft.

I spisefrikvarteret skævede han hen til med. Einar havde noget fyrværkeri i sin taske, kunne Carl se, det var kommet til at stikke op, og han og Thorvald hviskede sammen. Lagde planer. Uden ham.

Man kunne selvfølgelig bare finde nogen andre, men Einar og Thorvald var hans venner, det havde de været helt fra børnehaven. Men noget var gået galt mellem dem. Det var sket for omtrent en månedstid siden, da Carl havde sagt nej til at være med til at lægge en hundelort på trappen hos tosse-Bernt, en gammel særling, der boede oppe ved tanken. Siden havde de holdt ham udenfor. Men de ikke havde sagt noget. Pludselig var det bare, som om han ikke eksisterede mere. Var luft og ingenting. Han holdt øje med dem hele tiden og vidste, at de havde købt ulovligt fyrværkeri i Tyskland – Einars far kunne godt lide den slags - og at de var sammen hver dag efter skole. Deres borde stod tæt sammen i klasseværelset, og nu kunne han ikke undgå at høre, hvad de sagde.

- Ved tanken kl. 3, præcist, hviskede Thorvald til Einar, førend det ringede ind.

Den nat kunne Carl ikke sove. Det var blevet så tydeligt, at han ikke hørte med mere. Og man fik ondt i maven af at blive gjort usynlig. Og tilmed af nogen, man før altid havde været sammen med. Klokken blev 1 og 2, mens Carl stirrede ud i julemørket.

Halvtre stod han op, 22. dec. 02.34 stod der på hans telefon. Han klædte sig på og gik ud i nattemørket. Det var stjerneklart og fint. Først gik han lidt rundt på må og få, men med ét blev han klar over, at nu havde hans ben retning mod tanken.

Han stod i skjul bag en mur, da Thorvald og Einar kom. Præcist klokken 3. De var ikke alene. Der holdt også en tankbil, der var ved at fylde benzin i de underjordiske tanke. Carl havde aldrig før tænkt på, at der var nogen, der kørte rundt om natten og gjorde den slags, men det var der selvfølgelig.

Carl vidste godt, hvorfor Einar og Thorvald havde valgt tanken, det var på grund af Tosse-Bernt, der plejede at bo ved siden af tankstationen. Han var flyttet til den 15., havde hans mor fortalt, men det havde de to andre åbenbart ikke hørt.

Tankvognschaufføren stod et stykke væk og røg, mens han fyldte på. Nu var der vist ved at være fyldt op. For han var ved at slukke cigaretten.

Samtidig så Carl, at Einar og Thorvald tændte en tændstik. Det måtte være fyrværkeri, de havde gang i. Der kom gnister, og nu kastende de fyrværkeriet hen mod trappen i det tomme hus, hvor Tosse-Bernt plejede at bo. - I det samme kom der et kraftigt vindstød. Carl så fyrværkeriet svæve gennem luften med brændende lunte. Skifte retning. Og suse hen bag tankbilen. -

Der lød et brag, der kunne høres overalt i byen. Og hele området blev oplyst, da en kæmpemæssig ildkugle hævdede sig over det, der få øjeblikke før, havde været tankstationen.

Carl blev kastet til jorden af lufttrykket. Asfalt, mursten og metalstumper føg omkring ham, det lignede en krig. Tankbilen væltede ud på vejen.

- -

Man kan ikke sige, det blev en fredelig 22. december. Politi, brandvæsen og byen på den anden ende. Og det var kun Carl, der kom med til skolens juleafslutning. Einar og Thorvald lå på sygehuset.

Efter juleafslutning og kirke cyklede Carl ud til sygehuset for at besøge Einar og Thorvald, måske ville de alligevel godt se ham? Ved hovedindgangen var han lige ved at støde ind i en politibetjent, der gik sammen med en dame.

Einar og Thorvald sad på deres stue og spillede ludo. De havde bandager om hovedet, Einar havde hverken øjenbryn eller øjenvipper, og Thorvald havde et stort sår på kinden.

- Hej, sagde Carl!

- Hej! Er det dig, sagde Thorvald, straks han trådte ind på stuen. - Er du cyklet? Han gav Carl et dask på skulderen. Og Einar gav ham nærmest en krammer. De var vist glade for at se ham.

- Er.. der sket noget med jer? spurgte Carl forsigtigt.

- Ikke rigtigt, sagde Thorvald. Det var ikke så slemt, der var jo kun en eksplosion. Det værste var, at vi skulle snakke med ham betjenten og SSP-damen, de er lige gået. Bare de havde skældt ud. Men de begyndte at spørge, om vi havde problemer derhjemme, eller blev mobbet og den slags. Og om vi altid var ude om natten. Men det er jo den eneste gang, vi har været ude om natten, og vi har jo ikke problemer, vi havde bare ikke tænkt over, at der holdt en tankbil der.

-Du, Carl, sagde Einar, lidt efter. Æhm, du må undskylde, at vi ikke spurgte dig om, du ville med til det der i nat. Men æh...

- Det er ok, sagde Carl hurtigt. Ellers havde jeg jo også skullet snakke med politiet, min mor var blevet tosset.

SSP-damen var altså den værste, indskød Thorvald.

- Æh, mh, sagde Einar, snakkede I mere om den dér julefred i skolen i dag? Det kunne jo godt være?

- Nåh det dér med Jesus-barnet og Gudsfreden? Sagde Carl. Næh, overhovedet ikke.
-Men til juleafslutning i kirken sagde præsten vist noget om det, at alt det med julefred og Jesus barnet ikke var for Guds skyld, men for menneskers skyld, tror jeg nok.

Jeg kom faktisk lige til at tænke på, at vi kan tage svensk tv hjemme hos os, sagde Thorvald pludselig, hvis I kom, så kunne vi måske se julefreden, når de begynder på den i Finland juleaftensdag 10.55 på Svt2. Jeg kunne godt tænke mig at se, hvordan den ser ud, julefreden?